
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Отримано: 3 червня 2024 р.

Прорецензовано: 12 липня 2024 р.

Прийнято до друку: 28 липня 2024 р.

e-mail: gantoniuk@yahoo.com

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-9594-6661>

e-mail: lilia.chernysh@ukr.net

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2277-1311>

DOI: 10.25264/2519-2558-2024-22(90)-34-41

Антонюк Г. Д., Черниш Л. З. Організація курсу «Практика перекладу (німецька мова)» на електронно-освітній платформі MOODLE Національного університету «Львівська політехніка». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: серія «Філологія»*. Острог : Вид-во НаУОА, 2024. Вип. 22(90). С. 34–41.

УДК: 81'253:37.026

Антонюк Галина Дмитрівна,

кандидат філософських наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики НУ «Львівська політехніка»,
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

Черниш Лілія Зенонівна,

кандидат філософських наук, доцент кафедри прикладної лінгвістики НУ «Львівська політехніка»,
Національний університет «Львівська політехніка», м. Львів

ОРГАНІЗАЦІЯ КУРСУ «ПРАКТИКА ПЕРЕКЛАДУ (НІМЕЦЬКА МОВА)» НА ЕЛЕКТРОННО-ОСВІТНІЙ ПЛАТФОРМІ MOODLE НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

У статті з методично-дидактичної точки зору проаналізовано організацію курсів «Практика перекладу (німецька мова) Ч. 1., Ч. 2» для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти напрямку 035 «Філологія», галузь знань 03 «Гуманітарні науки», які здобувають освіту на кафедрі прикладної лінгвістики НУ «Львівська політехніка». Наголошено, що завданням курсу є формування у студентів навиків перекладу з німецької мови на українську і навпаки; наукового уявлення про фактори і чинники, які керують функціонуванням мовних засобів в різних сферах комунікації; вміння здійснювати переклад різноманітних текстів; застосовувати власний перекладацький досвід у професійній діяльності. Зосереджено увагу на методах дослідження, зокрема, охарактеризовано метод критичного аналізу, спостереження, анкетування, педагогічного дослідження. Описано організацію курсів «Практика перекладу Ч. 1» та «Практика перекладу Ч. 2» на електронно-освітній платформі MOODLE домену університету; зазначено, що платформа дає змогу використовувати навчальний контент в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання. Подано зразок тестів для перевірки рівня сформованості перекладацьких компетентностей майбутніх лінгвістів-перекладачів. Наведено порівняння результатів успішності здобувачів освіти в умовах презентного (2019–2020 н.р.) та переважачого онлайн навчання (2021–2023 н.р.). Зроблено висновок, що розгорнуті на електронно-освітній платформі MOODLE курси «Практика перекладу Ч.1; Ч.2» укладено відповідно до методичних вимог; платформа дає можливість опановувати курс перекладу згідно індивідуальних можливостей, оцінювати знання студентів та спостерігати динаміку оволодіння навичками перекладацької діяльності в межах конкретної теми та цілого курсу. Одержані результати дають підставу стверджувати, що освітня платформа MOODLE є ефективним засобом організації навчання, зокрема дисциплін з іноземних мов та курсів перекладацького циклу; платформа сприяє формуванню інноваційних компетенцій обох сторін навчального процесу (студент/викладач).

Ключові слова: німецька мова як іноземна, практика перекладу, методика викладання, дидактика, електронно-освітня платформа, онлайн навчання, результативність, систематизація знань.

Halyna Antonyuk,

PhD, Associate professor of Applied Linguistic department,
Lviv Polytechnic National University

Lilia Chernysh,

PhD, Associate professor of Applied Linguistic department,
Lviv Polytechnic National University

ORGANIZATION OF THE COURSE "PRACTICE OF TRANSLATION (GERMAN LANGUAGE)" ON THE ELECTRONIC EDUCATIONAL PLATFORM MOODLE OF THE LVIV POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY

In the article is made from a methodological and didactic point of view for analyze organization of the course "Translation practice (German language) Part 1, Part 2" for training students of higher education at the Department of Applied Linguistics of the Lviv Polytechnic National University (direction 035 "Philology"). It is emphasized that the task of the course is the formation of students' translation skills from German to Ukrainian and vice versa, a scientific understanding of the factors and factors that govern the functioning of linguistic means in various spheres of communication, the ability to translate texts of various genres, and to apply one's own translation experience in professional activities. Attention is focused on research methods, in particular, the method of critical analysis, observation, questionnaires, pedagogical research is characterized. The organization of the courses "Translation Practice Part 1" and "Translation Practice Part 2" on the electronic educational platform MOODLE of the university domain is described; it is stated that the platform makes it possible to use educational content in the conditions of face-to-face, distance and mixed learning. A sample of tests for checking the level of formation of translation competences of future linguists-translators is provided. A comparison of the results of education seekers in the conditions of present (2019-2020 year) and prevailing online education (2021-2022 year) is given. It was concluded that the courses "Translation Practice Part 1" developed on the MOODLE e-education platform; Part 2" concluded in accordance with methodical requirements; the platform makes it possible to master the translation course according to individual capabilities, to evaluate the knowledge of students and to observe the dynamics of mastering translation skills within a specific topic and the entire course. The obtained results give grounds for asserting that the MOODLE educational platform is an effective means of organizing training, in particular foreign language disciplines and translation cycle courses; the platform contributes to the formation of innovative competencies of both sides of the educational process (student/teacher).

Keywords: German as a foreign language, translation practice, teaching methodology, didactics, electronic educational platform, online learning, effectiveness, systematization of knowledge.

Актуальність. Сучасний стан розвитку суспільства, інтеграція нашої держави у європейський та світовий простір зумовлюють соціальне замовлення на висококваліфікованих фахівців різних спеціальностей. Таке соціальне замовлення ставить задачі щодо належного оволодіння майбутніми спеціалістами іноземними мовами, що своєю чергою зумовлює віднаходження оптимальних способів та методик щодо викладання чужомовних дисциплін у навчальних закладах різного фахового спрямування та рівня акредитації. У відповідності до «Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти» випускники закладів вищої освіти після завершення навчання мають оволодіти рівнем В2 з іноземної мови (англійської, німецької, французької, іспанської): (Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, 2003). Даний документ акцентує також на виборі тем і ситуацій в залежності від сфер використання іноземної, у тому числі й німецької, мови, а саме: приватна, суспільна, професійна та освітня.

В актуальних умовах інформатизації сучасної освіти важливе місце посідають електронні освітні платформи, які широко впроваджуються у навчальні заклади різного рівня та фахового спрямування. Організація сучасного освітнього процесу в інформаційно-цифровому середовищі зумовлює необхідність належного представлення навчального матеріалу, за допомогою якого майбутні спеціалісти здобувають професійні знання та вміння, що своєю чергою ставить нові вимоги, як перед студентами, так і перед викладацьким складом. Гнучкість та адаптація до швидкого темпу сприяє розробці новітніх матеріалів та швидкого оволодіння ними. Ці чинники пояснюють **актуальність** заявленої теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вивчення організаційно-педагогічних умов та теоретичних засад використання інформаційно-цифрового середовища закладами освіти на сьогодні є актуальним. Теоретичні основи організації навчального контенту в інформаційному просторі досліджували (-ють) І. Доманецька, О. Федусенко, О. Іларіонов, Г. Красовська (Доманецька та ін., 2024), В. Ю. Габрусев, Г. В. Терещук, А. В. Степанюк, Т. М. Олендр (V. Habrusiev, H. Tereshchuk, A. Stepanyuk, T. Olendr, 2023), Л. Чепонене, П. Галамбош (L. Šeronienė, P. Galambos, 2023), О. В. Овчарук, О. С. Товканець (О. В. Овчарук, О. С. Товканець, 2023), Я. М. Глинський, П. Я. Пукач (Я. Глинський, Пукач, 2021), О. І. Безлюдний (О. Безлюдний, 2019). Дидактичні засади організації навчальних дисциплін з іноземних мов на електронних платформах є у фокусі уваги таких дослідників: О. Бескорса (Бескорса, 2017), Г. Д. Антонюк, Л. З. Черниш (Г. Антонюк, Л. Черниш, 2021), В. Свиридюк (В. Свиридюк, 2020), В. Свиридюк, А. Гордеева, В. Кирикилиця (V. Svyrydiuk, A. Hordieieva, V. Kyrykylytsia, 2024) та ін.

Метою статті є дослідження дидактичного потенціалу електронно-освітньої платформи MOODLE у процесі викладання та вивчення дисциплін перекладацького циклу на кафедрі прикладної лінгвістики НУ «Львівська політехніка».

Методи дослідження. У даному дослідженні застосовано метод критичного аналізу щодо огляду наукової та методичної літератури з кореляцією практичного досвіду, який був набутий в процесі укладання програм та викладання дисциплін з курсу «Практика перекладу». Оскільки сучасність диктує наявність гнучкості у набутті знань та навичок, методика викладання цих дисциплін також вимагає гнучкості та врахування індивідуальних особливостей студентів в процесі оволодіння курсами.

У роботі також використано такі методи, як спостереження за успішністю студентів в період очного та онлайн навчання; метод анкетування, який дозволяє визначити, наскільки розгорнутий на платформі MOODLE ресурс, онлайн вправи та тести, впливають на рівень сформованості знань та навичок; метод контент-аналізу, за допомогою якого ми спробували створити статистику рівня набутих знань, а також метод експерименту. Для отримання статистичних даних проводилось анкетування серед студентів, збиралась та аналізувалась інформація. Ці методи належить до первинної обробки даних, на який ми опирались у нашому дослідженні.

Виклад основного матеріалу. Наш практичний досвід викладання німецької мови як другої іноземної впродовж останніх років (2019-2023) на кафедрі прикладної лінгвістики НУЛП дає змогу стверджувати, що розгортання навчальних курсів на електронно-освітній платформі MOODLE відповідає основним методичним вимогам щодо укладання та викладання дисциплін з іншомовного циклу; платформа дає змогу вибудувати індивідуальну освітню траєкторію, опанувати дисципліну (-и) з урахуванням індивідуальних психологічних особливостей студента(учня), що в кінцевому результаті сприяє мотивації, ефективності та результативності навчання.

Дисципліни «Практика перекладу (німецька мова) Ч. 1., Ч. 2» викладаються для підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти напряму 035 «Філологія», галузь знань 03 «Гуманітарні науки», які здобувають освіту на кафедрі прикладної лінгвістики НУ «Львівська політехніка». Курси розгортаються на електронно-освітній платформі MOODLE домену університету, що дає змогу використовувати навчальний контент в умовах очного, дистанційного та змішаного навчання.

Програма курсу «Практика перекладу (німецька мова)» укладена відповідно до вимог «Загальноєвропейських рекомендацій» і має метою навчити студентів здійснювати переклад. Таке вміння разом з теоретичними знаннями створює основу для формування відповідних фахових компетентностей майбутнього фахівця.

Завданням курсу є формування наукового уявлення про фактори і чинники, які керують функціонуванням мовленнєвих засобів в різних сферах комунікації, а також способами їх передачі українською мовою. Як наслідок у студента повинні бути наступні знання :

- граматики, лексики та семантики, стилістики та фонетики німецької мови;
- новий правопис та пунктуація німецької мови;
- транслітерація та її особливості;
- переклад типових граматичних конструкцій;

Курс «Практика перекладу. Ч. 1» містить наступні теми:

1. Назви посад, титулів, звань та їх переклад.
2. Кліше. Що це таке та як правильно перекладати.
3. Речення, у якому є присудок пасивної форми.
4. Модальні дієслова та особливості перекладу.
5. Звороти “haben / sein+ zu + Infinitiv”
6. Конструкції з інфінітивом (див.: Рис.1):

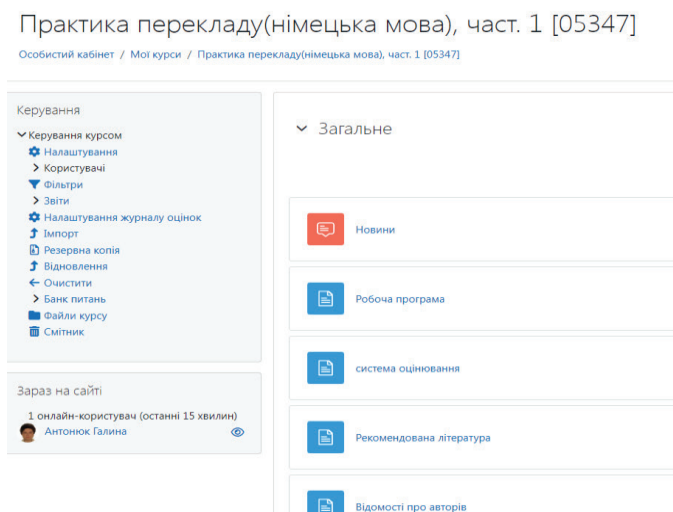

Рисунок 1. Титульна сторінка курсу «Практика перекладу (німецька мова). Курс розміщено за адресою: <https://vns.lpnu.ua/course/view.php?id=5151>

На титульній сторінці курсу розміщено Робочу програму, подано систему оцінювання, рекомендовану літературу, відомості про авторів, перелік питань для вивчення, глосарій до тем; також є подані Методичні вказівки, розроблені викладачами кафедри прикладної лінгвістики. При опрацюванні кожної теми студент має змогу ознайомитись з необхідними лексичним мінімумом (Wortschatz), користуватись Методичними рекомендаціями, проробити вправи на закріплення матеріалу. Після завершення кожної теми студентам пропонується виконати підсумковий тест до теми. Переклад газетно-журнальних заголовків» частини 1 курсу «Практики перекладу» охоплює 10 тестових завдань (множинна відповідь). Студентам пропонуються завдання:

- доповнити заголовок шляхом вибору правильної відповіді із наведених варіантів: a,b, c;
- навести правильний варіант (a,b,c) перекладу німецькою мовою посади «тодішній міністр охорони здоров'я»;
- доповнити відповідним дієсловом певний усталений вираз:

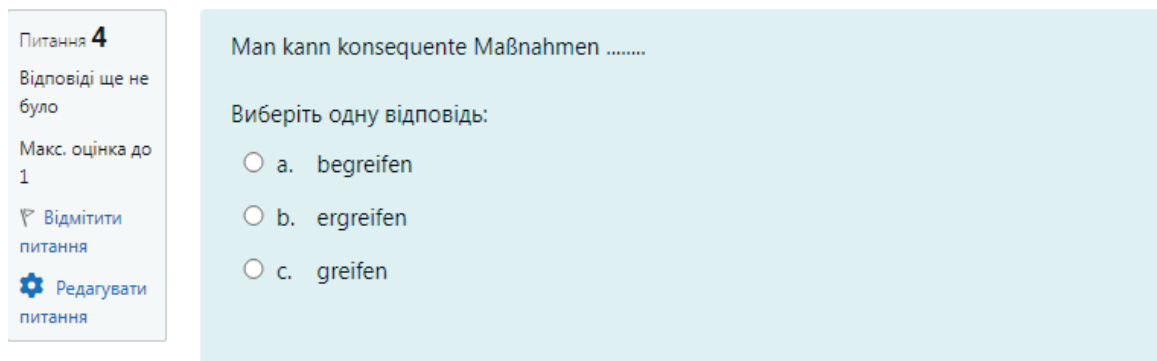

Рис. 2. Фрагмент тестового завдання з курсу «Практика перекладу. Ч. 1». : <https://vns.lpnu.ua/mod/quiz/attempt.php?attempt=7408190&cmid=443806&page=1>

Правильний переклад передбачає знання німецькомовних реалій та відповідні навички передачі лінгвокультурного німецькомовного контенту засобами української мови і навпаки: вміння передати українські реалії засобами німецької мови.

Завданнями курсу «Практика перекладу (німецька мова) Ч. 2» є поглиблення і удосконалення навичок перекладу, сформованими внаслідок опрацювання Ч. 1 курсу. Курс передбачає формування наступних фахових компетентностей: здатність аналізувати німецьку мову на усіх рівнях.

Після даного курсу для здобувача освіти важливим є наступне:

- студент повинен володіти діловим мовленням;
- вміти здійснювати фонологічний, семантичний, лексикологічний, морфологічний та синтаксичний аналіз;
- перекладати, реферувати та анотувати як державною, так і іноземними мовами тексти різних жанрів;
- вміти адаптуватись до нових ситуацій та приймати рішення.

(Робоча програма навчальної дисципліни ВБ 2.10 Практика перекладу (німецька мова), ч. 2. Львів. 2023: <https://vns.lpnu.ua/course/view.php?id=5430>).

Курс «Практика перекладу Ч. 2» охоплює такі теми:

1. Конструкція „zu+Partizip I“; переклад конструкції „zu+Partizip I“ українською мовою; Інфінітивні звороти; Інфінітивні конструкції; Особливості перекладу інфінітивних зворотів та конструкцій українською мовою;
2. Утворення дієприкметника дійсного способу теперішнього часу активного стану (Partizip I). Особливості перекладу Partizip I;
3. Утворення дієприкметника дійсного способу минулого часу пасивного стану (Partizip II); особливості перекладу Partizip II; дієприкметникові звороти;
4. Переклад складнопідрядних речень (означальних, умови, допустових); складнопідрядні речення умови; трансформації складнопідрядних речень у номінативні звороти.
5. Переклад речень із прямою та непрямою мовою. Способи передачі непрямої мови. Ввідні дієслова непрямої мови. Особливості перекладу непрямої мови.
6. Переклад часових форм Konjunktiv I та Konjunktiv II. Значення і вживання форми Konjunktiv I. Особливості перекладу речень у Konjunktiv I. Значення і вживання форми Konjunktiv II. Особливості перекладу речень у Konjunktiv II.

Розглянемо для прикладу виклад теми 5 «Переклад речень із прямою та непрямою мовою. Способи передачі непрямої мови» курсу «Практика перекладу. Ч. 2», розгорнутого на платформі MOODLE НУЛП (<https://vns.lpnu.ua/course/view.php?id=5430>). Студентам пропонується ознайомитись з теоретичними відомостями до теми, способами передачі речень із прямою мовою українською і навпаки (способами передачі речень з прямою мовою в українській мові німецькою). Окремо зосереджена увага на способах вживання слів автора, а також способів (Modus) при передачі прямої мови в у німецькій та українській мовах. Якщо ми перекладаємо речення з прямою мовою, то слова автора, які є прямою мовою, в німецькій мові відділяються від прямої мови комою і лапками:

Приклад: „Finanziert wurden diese Entwürfe“, kommentiert die Zeitschrift, „von den Personen selbst“.

На сторінці теми наведено *таблицю* відповідності передачі часів та способів (Indikativ, Konjunktiv, Konditionalis 1) в українській та німецькій мовах з відповідними прикладами (вст. 1):

Präsens, Präteritum, Konditionalis 1	Perfekt, Plusquamperfekt	Futurum, Konditionalis 1
Теперішній час	Минулий час	Майбутній час

Вст. 1: Відповідність дієслівних часів в українській та німецькій мовах при передачі прямої мови

Приклади речень для перекладу:

Auf dem Gipfeltreffen erklärte der Ministerpräsident, Deutschland *helfe* der Europäischen Union (Präsens).

Переклад українською мовою: На саміті прем'єр – міністр сказав, що Німеччина допомагає Європейському Союзу.

Die Geldbörse berichtet, der Euro-Kurs *bliebe* derselbe (Präteritum). Переклад українською мовою: Згідно з повідомленнями валютної біржі курс валюти, а саме євро, є незмінним.

Spezialisten meinen, die Gespräche *würden* in der Zukunft noch einige Zeit eine wichtige Rolle spielen (речення з формою Konditionalis I).

Переклад: Експерти вважають, що розмови в майбутньому ще певний час будуть мати важливу роль.

У текстах, де вибір таких ввідних слів, які вказують на чиюсь думку або чиєсь припущення, та передає незгоду або згоду автора з думками інших осіб або підлягає сумніву, чи ці слова дійсно є правдиві прийнято використовувати відповідні слова на зразок: «мабуть», «очевидно».

Для передачі теперішнього часу у непрямої мові використовується здебільшого теперішній час, особливо, якщо мова йде про модальні дієслова:

Glücklich, nachdenklich, grüblerisch? Menschen und das Empfinden von Emotionen sind individuell höchst unterschiedlich. Dennoch könne jeder lernen, glücklicher zu leben, sagt Harvard-Forscher Arthur Brooks.

Переклад: Щасливий, роздумливий, сумний? Люди і сприйняття емоцій є індивідуально абсолютно різні. Тим не менше може кожен навчитись, бути щасливим говорить дослідник університету Гарвард Артур Брукс. Маємо модальне дієслово können, вжите в теперішньому часі і яке передає події також в теперішньому часі.

Наступний приклад також демонструє вживання теперішнього часу умовного способу для передачі дії в теперішньому часі.

Unser Unternehmen *helfe* in der Ukraine, bessere Führungsentscheidungen zu treffen, zum Beispiel, um den Einsatz von „Munition um 80 bis 90 Prozent zu steigern“, sagte Weizenegger.

Переклад: Наше підприємство допомагає в Україні знайти кращі керівні рішення, для прикладу, збільшити застосування амуніції на 80 або 90 відсотків, сказав Вайценеггер.

У цій темі окремим пунктом наголошується на вживанні кон'юнктива у непрямій мові.

Для прикладу наводимо наступні речення:

Sie sagte, dass sie unbedingt kommt (komme). } Sie sagte, sie komme auf jeden Fall.	Вона сказала, що вона прийде в будь-якому випадку.
---	--

Речення з непрямою мовою (нім.) перекладаються українською як складнопідрядне з підрядним додатковим зі сполучником, або без нього. Вживання кон'юнктива є обов'язковим в письмовій непрякій мові, коли вона виражена додатковим реченням без сполучника. В даному випадку умовний спосіб є лише засобом, який вказує на передачу чужої думки.

Натомість в додатковому реченні зі сполучником можна вживати як дійсний спосіб, так і умовний.

Відтворення чужої думки можна передати через теперішній час, через минулий, або через майбутній. Вживання часових форм кон'юнктива у німецькій мові відображають впевненість/невпевненість того, хто передає чужу думку:

Der Junge sagte, dass seine Schwester krank sei.

(Переклад: Хлопчик сказав, що його сестра хвора.)

Der Junge sagte, dass seine Schwester krank wäre.

(Переклад: Хлопчик сказав, що його сестра ніби (мабуть) хвора.)

Згідно з Робочою програмою на опрацювання теми «Переклад речень із прямою та непрямою мовою. Способи передачі непрямої мови» відведено 10 годин плюс 10 годин на самостійну роботу. Студенти мають можливість опрацювати вправи у ВНС на платформі MOODLE, а також користуватися додатковою літературою. По завершенні теми студенти виконують тестове завдання у ВНС. Тест включає 10 завдань на вибір правильної відповіді із множинного вибору (multiple choice) (рис. 4, 5).

Питання 4

Відповіді ще не було

Макс. оцінка до 1

Відмітити питання

Редагувати питання

Süddeutsche Zeitung hat gestern berichtet, die Abgeordnetendie Verhandlungen über den Haushaltsentwurf für das kommende Jahr..... .

Виберіть одну відповідь:

a. habenabgeschlossen

b. würdenabgeschlossen

c. hätten.....abgeschlossen

Рис. 4. Тестове завдання до теми «Переклад речень із прямою та непрямою мовою»

Питання 1

Відповіді ще не було

Макс. оцінка до 11

Відмітити питання

Редагувати питання

Der Bericht wird von einem Leser nacherzählt.

Ein Reporter berichtete Interessantes über die Luftrettung:

Seit Jahren die Zahl der Unfalltoten gesunken.

Dies nicht nur Ausdruck besserer Sicherheitstechnik.

Schon lange auch die Luftrettung per Hubschrauber immer weiter verbessert.

Oft ein Unfall in unwegsamem Gelände oder bei einem Unfall es Schwerstverletzte geben.

Ein Schwerstverletzter mit dem Hubschrauber schnellstmöglich ärztlich versorgt und große Chancen zu überleben.

So viel Sicherheit jeder.

Wenn aber jemand an der Tür , um einen Vertrag für die Luftrettung abzuschließen, dann

das vielleicht ein Betrugsversuch, denn die Luftrettung

in der Regel die Krankenkasse.

Рис. 5. Вигляд тестового завдання до теми «Переклад речень із прямою і непрямою мовою» у ВНС, розгорнутому на MOODLE НУЛП:

Після завершення курсу «Практика перекладу. Ч. 2» студентам пропонується виконати підсумковий тест, який охоплює завдання із вивчених тем. Тест складається із 15 завдань (рис. 6).

Практика перекладу (німецька мова), частина 2 [05375]

Особистий кабінет / Курси / Науково-навчальні інститути / Інститут комп'ютерних наук та інформаційних технологій / Бакалаврат / Філологія / 4 курс / Практика перекладу (німецька мова), частина 2 [05

Рис. 6. Вигляд підсумкового тестового завдання до курсу «Практика перекладу. Ч.2»:

Для самостійної роботи студентам пропонується виконати переклад речень на рівні тексту. Студенти надсилають свої роботи через ресурс «Завдання». На практичних заняттях обговорюються результати виконаної роботи. Для прикладу наводимо тексти для самостійної роботи:

Kiew fordert klare Beitrittsperspektive von der Nato

Die von Russland angegriffene Ukraine hat kurz vor dem Nato-Gipfel in Vilnius erneut eine klare Beitrittsperspektive von der Militärallianz gefordert. „Die Ukrainer in der Nato sind der Eckpfeiler der Sicherheit in Europa“, schrieb der Berater im Präsidentenbüro, Mychajlo Podoljak, am Montag auf Twitter. Kiew **werde** ohne „aber“ und bürokratische Hürden Nato-Mitglied. „Bis dahin: noch mehr Technik, noch mehr Granaten, noch mehr Waffen“, forderte Podoljak. Davor hatte Außenminister Dmytro Kuleba eine angebliche Einigung der Nato-Mitglieder begrüßt, nach der die Ukraine auf vereinfachtem Weg ähnlich wie zuvor Finnland dem Militärbündnis **beitreten könne**. Eine Bestätigung dafür stand jedoch noch aus. (https://www.focus.de/politik/ausland/ukraine-krieg-im-ticker-ukraine-eroberte-in-fuenf-wochen-wofuer-russland-sechs-monate-brauchte_id_52725780.html).

Polen schließt Alleingang bei Kampfjet-Lieferung an Ukraine aus

Unterdessen schloss der polnische Präsident Andrzej Duda aus, dass sein Land im Alleingang Kampfjets an die Ukraine **liefern würde**. Eine solche Entscheidung **müsse** von den Nato-Verbündeten gemeinsam **getroffen werden**, sagte das Staatsoberhaupt wenige Tage vor einem geplanten London-Besuch dem britischen Sender BBC. Duda betonte, dass eine Überlassung von F-16-Kampfjets von Polen an die Ukraine eine „sehr ernste Entscheidung“ **wäre**, die nicht leicht **zu treffen sei**. (https://www.focus.de/politik/ausland/das-ukraine-update-am-morgen-gefangene-wagner-soeldner-berichten-vom-grauen-in-ostukraine_id_185602461.html)

Результати. Період, зазначений в даній статті, а саме 2019-2023 рр., охоплює діахронію очного навчання та навчання онлайн.

У 2019 році завдання, укладені у віртуальному навчальному середовищі (ВНС) НУЛП на платформі Moodle, використовувались нами як додатковий ресурс для здійснення контролю якості знань студентів. Викладач налаштував час і кількість спроб на виконання завдань. Платформа Moodle була тим ресурсом, який підтверджував наявність або відсутність студента (-ів).

Дані, які ми одержали і опрацювали на підставі результатів після виконання студентами тестових завдань, розміщених на платформі Moodle, є такі: **2019-2020 рр.** (до пандемії): загальна кількість студентів I-го курсу 210 осіб; з цієї кількості 100 студентів виконували завдання на освітній платформі, що складає приблизно 50%.

Загальна кількість студентів II-го курсу складала 250 осіб; 100 студентів виконували завдання у ВНС, що становить 40%. Серед III – IV курсів маємо дещо інші результати: студенти III курсу: загальна кількість 200 осіб, з них 70 осіб (28,5%) виконували завдання у ВНС; студенти IV – курсу: 189 осіб, з них 90 осіб (47,6%) активно виконували завдання у ВНС. В середньому показник складав – 45% (I-II) курс; 61,25% (III-IV) курс. Результативність та якість знань студентів, які систематично виконували завдання, що розміщені у ВНС на освітній платформі, виявилась значно вищою, ніж в студентів, які додатково не виконували завдань та не складали тести на Moodle.

Впродовж **2022-2023 рр.** під час онлайн навчання маємо наступні результати: у січні 2022 р.: із загальної кількості студентів I-го курсу (240 осіб) виконували завдання і удосконалювали свої знання у ВНС на платформі Moodle 185 осіб

(88%); з числа студентів II-го курсу (250 чоловік) 170 студентів виконували тестові завдання (85%); на третьому курсі із 210 студентів 200 (97%) виконували завдання; на четвертому курсі – 196 осіб, з яких 130 використовували цей застосунок (76%). Як результат коефіцієнт успішності зріс на 30 відсотків, хоча, такий результат можна трактувати по-різному: це залежить від року навчання і, відповідно, від складності завдань: на старших курсах завдання є більш складними і, відповідно, вимагають більш ґрунтовних знань. Середній показник успішності становив на I та II курсах приблизно 86 відсотків, на III та IV відповідно показник не дуже відрізнявся, тобто складав приблизно 87 відсотків. Отже, результативність в умовах он-лайн та змішаного навчання зросла приблизно на 37 відсотків на I та II курсах та на 27 % відсотків на III та IV курсах. Ми не вбачаємо в такій статистиці нічого неочікуваного, оскільки в умовах он-лайн навчання активно використовуються електронні платформи та різноманітні сервіси, які є дієвим застосунком, за допомогою яких можна методично правильно організувати та ефективно опанувати навчальний матеріал.

Висновки. Дидактичний аналіз курсів «практика перекладу Ч. 1, Ч 2», розгорнутих у віртуальному навчальному середовищі на електронно-освітній платформі MOODLE НУ «Львівська політехніка» дає змогу підсумувати наступне:

Навчальні курси «Практика перекладу Ч. 1 Ч. 2» відповідають основним методичним вимогам щодо викладання дисциплін з іншомовного циклу; при організації та змістовному наповненні автори намагались врахувати досягнення сучасної педагогічної, методичної та лінгвістичної науки, а також «Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти».

В процесі вивчення курсу у студентів формуються навички перекладу з німецької мови на українську і навпаки, що в подальшому сприяє удосконаленню фахової загальнолінгвістичної компетенції. Платформа MOODLE дає можливість опанувати курс перекладу згідно індивідуальних можливостей, оцінювати знання студентів та спостерігати динаміку оволодіння навичками перекладацької діяльності в межах конкретної теми та цілого курсу. Одержані результати дають підставу стверджувати, що освітня платформа MOODLE є ефективним засобом організації навчання, зокрема дисциплін з іноземних мов та курсів перекладацького циклу; платформа сприяє формуванню інноваційних компетенцій обох сторін навчального процесу (студент/викладач).

Перспективою подальших досліджень вбачаємо у дидактичному аналізі тестових завдань з курсу «Практика перекладу», розгорнутих на освітній платформі MOODLE, з метою визначення рівня валідності, об'єктивності, ефективності, системності та доцільності.

Література:

1. Антонюк Г. Д., Черниш Л. З. Дидактичні засади електронно-освітньої платформи Moodle при вивченні німецької мови як другої іноземної. *Наукові записки Національного університету "Острозька академія". Серія "Філологія"*. Острог, Вид-во НУ "Острозька академія", 2021. Вип. 11 (79). С. 185–189.

2. Безлюдний О. І. та ін. Досвід використання змішаного навчання на заняттях з англійської мови у закладах вищої педагогічної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2019, т. 73, № 5. С. 86–100. [Електронний ресурс]. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2669/1566>

3. Бескорса О. С. Система Moodle як засіб організації змішаного навчання практичної фонетики німецької мови. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2017. Т. 62, № 6. С. 86–97. [Електронний ресурс]. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1832/1282>

4. Глинський Я. М., Пукач П. Я. Досвід змішаного навчання інформатики студентів економічних спеціальностей з використанням засобів LMS MOODLE та YUOTUBE. *Інформаційні технології і засоби навчання*, 2021. Т. 83, № 3. С. 113–124. [Електронний ресурс]. URL: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3945/1808>

5. Доманецька І., Федусенко О., Іларіонов О., Красовська Г. LMS MOODLE як засіб організації середовища здобуття педагогами післядипломної освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2024. Том 99. №1. С. 209–228 [Електронний ресурс]. URL: <file:///D:/Users/User/Downloads/5196-4.pdf>

6. Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти: вивчення, викладання, оцінювання. К.: Ленвіт, 2003. 273 с. [Ел. ресурс]. URL: <http://surl.li/eakvy>

7. Овчарук О. В., Товканець О. С. та ін. Організаційно-педагогічні умови використання інформаційно-цифрового середовища закладу загальної середньої освіти. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2023. Том 95, № 3. С. 41–57; [Електронний ресурс]. URL: <file:///C:/Users/User2/Downloads/5186-3.pdf>

8. Практика перекладу (німецька мова): Збірник вправ до дисципліни «Практика перекладу (німецька мова)» для студентів четвертого курсу спеціальності 035 „Філологія” ОКР «бакалавр» / укл.: І. О. Ліхнякевич, М. В. Кошлянь, Т. В. Балашова. Львів: вид-во НУЛП, 2017. 39 с.

9. Свиридюк В. Формування писемномовленнєвих навичок студентів-філологів на основі використання платформи MOODLE. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*, 2020. Вип. 187. С. 705–712. [Електронний ресурс]. URL: <https://journals.cusu.in.ua/index.php/philology/issue/view/3/2>

10. Svyrydiuk V., Hordieieva A., Kyrykulytsia V. Internet technologies as a means of organizing the teaching of foreign language writing in the context of intercultural communication. *Information Technologies and Learning Tools*. 2024. Vol 99, № 1. P. 179–192; [Electronic resource]. URL: <file:///D:/Users/User/Downloads/5483%5E%5E%5E.pdf>

11. Čeponienė Lina, Galambos Péter et other. The collaborative Designing of a personalized hybrid LMS using a virtual machine in a cloud environment. *Information Technologies and Learning Tools*. 2023. Vol. 98, № 6. P. 142–163. [Electronic resource]. URL: <file:///D:/Users/User/Downloads/5242.pdf>

References:

1. Antoniuk H.D., Chernysh L.Z. "Didactic principles of the electronic educational platform Moodle in learning German as a second foreign language", Scientific notes of the National University "Ostroh Academy". "Philology" series. Issue 11 (79). Ostroh, Publication of NU "Ostroh Academy", 2021. P. 185-189.

2. Bezludnyi O. I. and others. "Experience of using blended learning in English language classes in institutions of higher pedagogical education", Information technologies and teaching Tools, vol. 73, No. 5. c. 86– 100, 2019. [Electronic resource]. Available: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/2669/1566>

3. Beskorsa O.S. "The Moodle system as a means of organizing mixed learning of practical phonetics of the German language", Information Technologies and learning Tools, vol. 62, No. 6. c. 86–97, 2017. [Electronic resource]. Available: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/1832/1282>

4. Glinskyi Y.M., Pukach P.Ya., "Experience of mixed learning of informatics of students of economics majors using LMS tools MOODLE and YUOTUBE", Information technologies and teaching Tools, vol. 83, No. 3, p. 113–124, 2021. [Electronic resource]. Available: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/article/view/3945/1808>.

5. Domanetska I., Fedusenko O., Ilarionov O., Krasovska A. LMS MOODLE as a Means of organizing the environment for teachers postgraduate education, *Information technologies and teaching Tools*, 2024, vol. 83, No. 1, p. 209-228. [Electronic resource]. Available: <file:///D:/Users/User/Downloads/5196-4.pdf>
6. All-European recommendations on language education: study, teaching, evaluation, K.: Lenvit, 2003. -273p. [Electronic resource]. Available: <http://surl.li/eakvy>
7. Practice of translation (German language): Collection of exercises for the discipline "Practice of translation (German language)" for students of the fourth year of the specialty 035 "Philology" OKR "bachelor"(the authors: I.O. Likhnyakevich, M.V. Koshlan, T.V. Balashova), Lviv: Publishing House of the Lviv Polytechnic National University, 2017. 39 p.
8. Ovcharuk O., Tovkanets O. and other, The organizational and pedagogical conditions of using the informational and digital environment in the secondary school, *Information Technologies and Learning Tools*, 2023, Vol. 95, No 3, pp. 41-57; [Electronic resource]. Available: <https://journal.iitta.gov.ua/index.php/itlt/issue/view/124>
9. Svyrydiuk V., "Formation of philology students' written and spoken skills based on the use of the MOODLE platform ", *Naukovi zapysky. Filolohichni nauky*, vol. 187, p. 705-712, 2020. (in Ukrainian); [Electronic resource]. Available: <https://journals.cusu.in.ua/index.php/philology/issue/view/3/2>
10. Svyrydiuk V., Hordieieva A., Kyryklytsia V. "Internet technologies as a means of organizing the teaching of foreign language writing in the context of intercultural communication", *Information Technologies and Learning Tools*, 2024, Vol 99, №1. P. 179-192; [Electronic resource]. Available: <file:///D:/Users/User/Downloads/5483%5E%5E%5E.pdf>
11. Čeponienė Lina, Galambos Péter et other, "The collaborative Designing of a personalized hybrid LMS using a virtual machine in a cloud environment", *Information Technologies and Learning Tools*, 2023, Vol 98, №6, p 142-163. [Electronic resource]. Available: <file:///D:/Users/User/Downloads/5242.pdf>